

ODMIĘKCZAJĄCY (28) *part praes act*

odmiękczający, odmiękczając (27), **odmiękkczający** (1) *GlabGad*.

odmiękczający (27), **odmiękczając** (1); odmiękczający : odmiękczając *FalZioł* (26:1).

-ę- (26), -e- (2).

o oraz a *jasne*.

sg f N odmiękczając(a) (4). ◇ A odmiękczającą (17), odmiękczając (1). ◇ n N odmiękczając(e) (3).

◇ pl N subst odmiękczając(e) (1). ◇ A subst odmiękczającé (1). ◇ I n odmiękczając(e)mi (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Czyniący miękkiem, spulchniający (o działaniu lekarstw i pokarmów)* (27) : ftego będziefz miał mać kthora ieft odmiękcziająca j rofpądziająca wśelkie twardości *FalZioł* III 12a, I 144b, III 13c, V 19c; w téy tákiéy kryftérze/ ieflibyfy my iefzyczne chćieli żióła odmiękcziające wárzyć/ iákoby ślaz obóy/ noftrzek/ [...] etc. *Oczko* 33v.

odmiękczający co a. czego (2): [*cukier*] Ma mocz odwilżaiącą y pierfi odmiękcziącą *FalZioł* III 6b. *Cf* »wnętrżności odmiękcziający«.

W połączeniach szeregowych (11): Włańnoć tego ziela [*wysokiego ślazu*] ieft/ odmiękcziąitza/ y trawiąitza: y rofpądziąitza: y otzieraiąitza. *FalZioł* I 2d; Mocz wśelkego lekarstwa [*wino*] w fię bierze/ bądź zathwardziące/ bądź odmiękcziące/ albo theż poñilaiące *FalZioł* I 156b; PInee/ to iefth zamorzłkie fzyfzki [...] Maią też mocz wyczyfciaiącą/ odmiękhczaiącą/ y odwilżaiącą *FalZioł* III 15a; ta oliwa iefth miernie ciepła y odwilżaiącą, ciało poñila y odmiękcziająca. *FalZioł* III 22c, I 17b, 19d, 126a, 149d, III [3²]b, 28b, 33b.

W charakterystycznych połączeniach: maść odmiękczająca (14), *oliwa, ziola* (2).

Wyrażenia: »moc, włośnoć (a. własnoć) odmiękcziająca« (14:4): ty fliwki ktore fą czarne á przytwardfze/ fą lepfze/ Maią mocz chłodzającą y odmiękcziącą wnętrżności/ á tak w gorączych febrach fą dobre. *FalZioł* III 15d; [*Galbanum*] Ma włośnoć odmiękcziącą/ yteż rofpądziącą twardości/ y zagrzewaiącą. *FalZioł* III 33b, I 2d, 17b, 19a, d, 25d (18).

»odmiękcziający żywot, żywota (G), trzewa, wnętrżności, żołądek« = *ułatwiający wypróżnienia, przeczyszczający, może też: usuwający wzdęcia* (1:1:1:1:1): Nefienie [!] tego ziela [*płesznego ziela*] ma włośnoć odmiękcziącą żywota tak iż ftołcze pobudza *FalZioł* I 111c; że [*raki*] fą odmiękcziące żołądek *FalZioł* IV 31a, I 1b, 62b, III 15d.

2. *Łagodzący, osłabiający działanie [co]* (1) : á orzechy zwłafzcza włośkie maią naturę odmiękkczaiącą iadowitości, á tak y ribam iad odeymuią *GlabGad* K8.

Cf **ODMIĘKCZAĆ**